

کوتاه نوشت طرح‌های فرهنگی سال ۹۲

سازمان دانشجویان

مجری طرح: ستاد مرکزی سازمان دانشجویان

عنوان طرح: گویند به دوران‌ها

سرفصل فعالیت: دین و قرآن کتاب و کتابخوانی علم و اندیشه سیاست و اجتماع ادب و هنر محرومیت زدایی گردشگری علمی فرهنگی فوق برنامه

اهداف طرح:

گرامیداشت سعدی شیرازی و شناساندن سعدی به دانشجویان و مروری واقع بینانه در شعر و زندگی سعدی
تبیین جایگاه و نقش سعدی در زبان و ادب فارسی و همچنین تبیین جایگاه سعدی به عنوان مصلح اجتماعی

خلاصه طرح:

وقتی به سراغ سعدی می‌رویم، چنان است که گویی به باغ دلگشایی قدم می‌نهیم. او شاعری است که کمتر ما را در دست اندازهای زمین و آسمان می‌اندازد، و یا در دست اندازهایی که وجدان ما را به تب و تاب افکند. خیلی آرام بیان می‌کند و در واقع می‌خواهد ما را آرام به راه راست بیاورد. نزدیک هفتصد سال سعدی در ایران معلم اول بوده. به عنوان یک مصلح اجتماعی می‌توان گفت که درس دهنده به همه خانواده‌ها بوده. حالا اگر درسش را گوش نکرده‌اند، مسأله دیگری است. بی‌تردید اگر بخواهیم چهار شاعر جریان ساز که تاثیر عمیقی بر فرهنگ و ادب پارسی گذاشته‌اند نام ببریم حافظ، مولانا، فردوسی و سعدی هستند. حال آنکه متاسفانه به خصوص در پنجاه سال اخیر به دلایل مختلف، در مقایسه میزان توجه و پرداخت به این چهار شاعر ارزشمند، استاد سخن، سعدی شیرازی، در رتبه آخر قرار می‌گیرد. بررسی و دوباره خوانی سعدی و اینکه جامعه ایرانی چقدر مدیون این مرد است، از نظر یک ملت آگاه نباید دور بماند. از چند لحاظ: یکی اینکه جامع‌ترین فرد ایرانی است؛ یعنی هیچ مطلب مهم انسانی نیست که در آثار سعدی مطرح نشده باشد. سعدی از این جهت که کل مسایل بشری را به زبان بسیار ساده مطرح کرده، اهمیت خاصی دارد که یک علت غفلت نسبت به وی هم شاید به خاطر همین سادگی زبان اوست. ما قدری عادت کرده ایم که مرموزپسند و ابهام‌پسند باشیم و چون سعدی زبانش ساده است، یعنی مشکل‌ترین مباحث را با آسان‌ترین و روان‌ترین بیان ابراز کرده است، ما او را سبک می‌گیریم. اگر قرار بود که قدری راجع به آنچه او می‌گوید فکر کنیم، تفسیر کنیم و بحث کنیم، بیشتر توجه می‌کردیم؛ ولی این سادگی هنر بزرگ اوست و نباید ما را به غفلت بیندازد. مسأله دوم، تنوع کار سعدی است که گلستان و بوستان و قصاید و مواعظ و غزلیات را در بر می‌گیرد. در همه زمینه‌ها می‌شود گفت که او بهترینش را آورده و هیچ کس دیگر نتوانسته به پای او برسد. بنابراین، این هم اهمیت خاصی به این مرد می‌دهد. دیگر، از لحاظ زندگی شخصی است که قابل توجه است. هیچ یک از بزرگان ادب پارسی زندگی شخصی نظیر سعدی نداشته‌اند؛ یعنی آن مقدار تلاش همراه با هوش سرشار و چشم‌بینای عقاب وار، سی سال تقریباً با پای پیاده و یا روی شتر سفر کردن، به بخش بزرگی از دنیای شناخته شده آن روز سر زدن. اوست که این کنجکاو را داشته که همه جا را بکاود. لحظه‌ای آرام نگیرد و با آن عمر نسبتاً درازی که داشته (بیشتر از نود) توانسته محصول بسیار سنگین مشاهده‌ها و تجربیات خودش را در کشورهای مختلف در یک دورانی که از نظر حوادث بسیار پر بار بوده است، یعنی دوران مغول، بر قلم آورد. آنچه از مقدمات بالا می‌توان نتیجه گرفت، میزان اهمیت سعدی و ضرورت پرداختن دوباره و دوباره به این شاعر پارسی زبان و نام آور است، لذا سازمان دانشجویان به عنوان تشکلی فرهنگی بر خود فرض می‌داند تا در راستای شناساندن این بزرگ مرد ادب فارسی و این مبلغ اصول انسانی، گامی در حد و اندازه وسع خود بردارد تا شاید ادای دینی باشد به این مصلح اجتماعی و این شاعر ایرانی. پس برآن شدیم تا با دعوت از سه تن از سعدی پژوهان کشور به بررسی ابعاد مختلف شعر سعدی و تاثیر وی بر جریان‌های ادبی فارسی بپردازیم. لازم به ذکر است پخش کلیپ، اجرای موسیقی سنتی و ... از دیگر بخش‌های این طرح خواهد بود. ضمن آنکه این طرح در قالبی مشابه با طرح آموزگار ادب (نامه درخواستی از دفتر مرکزی) نیز می‌باشد.

دکتر محمود فتوحی: استاد ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد، خالق آثاری چون نظریه تاریخ ادبیات، بلاغت تصویر، سبک‌شناسی نظریه‌ها، روشها و رویکردها و ...

دکتر ضیاء موحد: عضو هیئت امنای انجمن حکمت و فلسفه ایران، عضو کمیته ترفیعات مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، عضو هیأت تحریریه مجله فرهنگ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، عضو هیأت تحریریه مجله فلسفه دانشگاه امام صادق (ع)، استاد نمونه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ۱۳۷۶ و خالق آثاری چون منطق موجبات، درآمدی به منطق جدید، شعر و شناخت، مجموعه مقاله‌های ادبی، سعدی و ...

دکتر فرح نیازکار: عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، نویسنده کتاب شرح غزلیات سعدی (برنده جایزه کتاب سال) و نویسنده مقالاتی چون: غزل سعدی به روایت فروغی و یوسفی، غزل فارس، سعدی و زهد ریایی و ...

زمان اجرا: ۹۲/۹/۴ مکان اجرا: تالار فردوسی مجتمع دکتر علی شریعتی